

До
Минно-геоложкия университет „Св.
Иван Рилски”, София

Относно: дисертационния труд на маг. инж. Илияна Цветкова, докторант на редовна подготовка по професионално направление 4.4. Науки за Земята, докторска програма „Методи и техника на геоложките изследвания” в МГУ „Св. Иван Рилски”, Геологопроучвателен факултет, катедра ”Геология и геоинформатика”, за придобиване на образователната и научна степен “доктор”. Научен ръководител проф. дн Димитър Синьовски

С т а н о в и щ е

От проф. д-р Радослав Наков, Геологически институт - БАН, определен за рецензент съгласно решение на Научното жури и утвърден със заповед № Р- 637 от 11.07.2019 г. на Ректора на МГУ „Св. Иван Рилски”.

Тема на дисертацията: Създаване на база данни за оценка и управление на геоложкото наследство в Северна Рила за целите на геопарк „Рила”.

Обща характеристика на дисертационния труд. Представеният труд се състои от 149 стр. в които са включени текст, 167 фигури, списък с използваната литература – 81 заглавия., 5 таблици и три приложения. Структуриран е в 9 основни части: 1. Увод - 1 стр.; 2. Състояние на проблема – 3 стр.; 3. Цели и задачи на докторантурата – 2 стр.; 4. Литературен обзор - 1 стр.; 5. Геоморфоложка характеристика на Северна Рила - 8 стр.; 6. Геоложко разнообразие на Северна Рила – 8 стр.; 7. Досиета на геотопи – 84 стр.; 8. GIS документиране на геотопи - 3 стр.; 9. Резултати – 1 стр.; 10. Заключение – 1 стр.; 11. Научни и научно-приложни приноси – 1 стр.; 12. Насоки за бъдещи изследвания – 1 стр.; Литература - 6 стр. Съдържанието дава цялостна представа за структурата и съдържанието на работата. Тази структура е логична и съответства на изискванията за дисертационен труд. Като цяло работата разглежда геоложката обстановка за създаване на Геопарк „Рила”.

Цели, задачи и актуалност на изследването. Главна цел на дисертацията е идентифицирането на геоложкото наследство в Северната част на Рила планина и разработването на геотопи с научна и естетическа стойност за целите на Геопарк „Рила”. Основната тема на Геопарк „Рила” е свързана с дейността на ледниците от плейстоценските залежавания в Рила, геоморфоложките форми, алпийските ландшафти и културно-историческото наследство на района. Основната задача на дисертацията е създаването на база данни за оценка и управление на геоложкото наследство и идентифицирането на геоложкото и геоморфоложко разнообразие на региона.

Темата на дисертацията е много актуално.

Основни приноси:

Направен е задълбочен анализ на геологията и геоморфологията на северна Рила. Въз основа на него е открит големият геотуристически потенциал на района.

Описание на геосайтове и геоложки пътеки. Те обосновават създаването на геопарк „Рила”.

Обобщение и анализ на терминологични понятия: геолошко наследство, георазнообразие, геосайтове, геопаркове и др. Анализира се тяхното, специфично използване и приложение.

Анализ и обобщение на термини от глациологията. Те са илюстрирани с нагледни примери от изследвания район. Снимките и фигурите са много качествени и информативни. Обобщение и анализ на литературни източници върху геологията и геоморфологията на района и теренни изследвания.

Допълване на методиката за оценка на геосайтове и съобразяването ѝ със специфичните условия за приложение в условията на един геопарк.

Създаване на ГИС продукти – база данни на геосайтовете и дигитализирани карти на района, за целите на геопарка.

Характер на приносите: обогатяване на съществуващите знания, приложение на научни постижения в практиката, създаване на нови методи,

Публикации по темата на дисертацията. В Автореферата дисертантът не е посочил публикации по темата на дисертацията, От списъка на използваната литература, обаче се вижда, че има две колективни работи. Едната е в Сборника „Геонауки”, другата в Годишника на МГУ „Св. Иван Рилски”. В едната работа е първи автор.

Наличието на тези публикации задоволява изискванията към една докторска работа и показва, че резултатите са намерили отражение в специализираната литература.

Някои критични бележки: Липсата на ситуационна схема на изследваната територия, липсата на геоложки схеми за разглежданите обекти, липсата на единна номерация на фигурите, неправилно използване на литературни източници, неправилна употреба на някои термини; в т.б.2. никъде не е посочена възраст на скалите; грешни твърдения, значими спрямо изследването като в т. 11 на стр. 94 „Разработването и подготовката на кандидатурата на Геопарк „Рила“ е принос за опазването на **единствените** за България и Балканския полуостров ледникови форми и глациални отложения.”

Заклучение: Дисертационният труд на дисертанта маг. инж. Илияна Цветкова е много актуален и прави научни, методологични и научно-приложни приноси. Той има методична насоченост, значителен обем фактологичен и илюстративен материал. Работата характеризира дисертанта като специалист способен да извършва самостоятелни изследвания. Част от постигнатите резултати вече са публикувани. Това изследване е един съществен принос в опитите за създаване на национални геопаркове.

Направените критични бележки. не променят цялостното впечатление за завършен дисертационен труд. Надявам се, че те ще бъдат взети предвид при бъдещите изследвания на автора.

Работата представлява завършен дисертационен труд и отговаря на изискванията на чл. 6 (3) от Закона за развитието на академичния състав в Република България, член 27 от Правилника за прилагането му. Това ми дава основание да препоръчам присъждането на образователната и научна степен „доктор” на дисертанта маг. инж. Илияна Цветкова.

13. 10. 2019 г.

Подпис:

/проф. д-р Радослав Наков/